

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: **Johan Králík**
Téma: **Právnícká osoba jako člen statutárního orgánu kapitálové společnosti**
Rozsah práce: 134.366 znaků
Datum odevzdání práce: 23. 1. 2024

1. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Právnícká osoba může být členem voleného orgánu obchodní korporace od účinnosti zákona o obchodních korporacích (1. 1. 2014). Byť řada nejasností spojených s novou úpravou byla vyřešena, na spoustu otázek stále odpověď chybí. Diplomant si vybral dva nevyřešené problémy, které jsou sice na okraji zájmu literatury, jež lze nicméně považovat za velmi relevantní pro praxi. Volbu tématu práce proto považuji za aktuální a přínosnou.

Zpracování zvoleného tématu vyžaduje dobrou znalost obecné úpravy občanského práva a práva obchodních korporací, a to včetně související literatury a judikatury. Práce se zahraničními prameny naproti tomu není nezbytně nutná. Co do náročnosti lze proto téma hodnotit jako středně náročné.

2. Formální a systematické členění práce

Práce je rozdělena do tří kapitol, které jsou doplněny úvodem a závěrem.

Diplomant v úvodu osvětluje volbu tématu diplomové práce i důvody zúžení tématu pro účely diplomové práce. Diplomant si v rámci práce pokládá dvě výzkumné otázky: (i) Je možné, aby zástupce právnické osoby, která je členem statutárního orgánu, vykonával svou činnost v pracovněprávním vztahu? a (ii) Jaké existují možnosti přezkumu vzniku a zániku zmocnění zástupce právnické osoby – člena statutárního orgánu při narušení zájmů zastoupené kapitálové společnosti, pokud je právnická osoba současně ovládaná většinovým společníkem této kapitálové společnosti?

První kapitola je krátkým přehledem, ve kterém diplomant stručně vymezuje základní pojmy – právnickou osobu a jejího zástupce. Krátce je zmíněn též vývoj úpravy a představeno její aktuální znění.

Druhá kapitola je věnována situaci, kdy je zástupcem právnické osoby zaměstnanec. Diplomant poukazuje na základní problematický aspekt takového vztahu, a to je (ne)slučitelnost neomezené odpovědnosti zástupce a omezené odpovědnosti zaměstnance. Věnuje se rovněž posouzení souladu s dalšími pojmovými znaky závislé práce, zejm. vztahu nadřízenosti a podřízenosti. V rámci hledání argumentů přitom využívá obdobu postavení zástupce s postavením prokuristy i postavením člena statutárního orgánu (klíčovým pojmem je zde problematika souběhu funkcí). Diplomant uzavírá, že zástupce může vykonávat činnost v pracovněprávním vztahu k právnické osobě – členovi voleného orgánu.

Třetí kapitola je zaměřena na přezkum vzniku a zániku zmocnění zástupce v situaci, kdy je členem voleného orgánu právnická osoba, kterou ovládá většinový společník. Diplomant trefně poukazuje na skutečnost, že důsledkem takového uspořádání je faktický zisk vysílacího práva většinovým společníkem, jenž bude s to zástupce povolávat (a odvolávat) dle své libovůle, aniž by podléhal omezením, která zákon spojuje s vysílacím právem. Diplomant prověřuje možnosti dovolat se neplatnosti právního jednání, které zakládá a ukončuje zmocnění na základě obecné úpravy, přičemž uzavírá, že obecná právní úprava zájmy společnosti dostatečně nechrání. Vedle této možnosti (označené jako přímá) jsou zkoumány nepřímé možnosti. Prověřena je možnost analogické aplikace právní úpravy dovolání se neplatnosti vyslání. Diplomant uzavírá, že absence zákonné úpravy v daném případě představuje mezeru v zákoně a analogie je přípustná. Další (relativně komplikovanou) možností je svolání valné hromady za účelem odvolání právnické osoby – člena

voleného orgánu a její následné napadení pro zneužití hlasovacího práva k újmě celku (diplomant předpokládá, že v důsledku hlasovací síly společníka se usnesení o odvolání nepodaří prosadit).

Diplomovou práci uzavírá závěr, kde diplomant přehledně nabízí odpovědi na výzkumné otázky.

3. Vyjádření k práci

Diplomant si pro svou práci volí velmi specifické otázky, kterými se zabývá jen minimum literatury, jejichž zodpovězení má nicméně značný význam pro praxi. Navrhuje přitom neobvyklá řešení, která nicméně mohou být ve výsledku funkční (platí zejm. pro třetí kapitolu). Při hledání odpovědi předkládá relevantní argumenty, přičemž stejnou míru pozornosti věnuje argumentům svědčícím pro jeho hypotézu i tvrzením protichůdným. Jeho závěry jsou ve výsledku velmi dobře argumentované. Ocenit je třeba rovněž schopnost vyhodnocovat problematické aspekty komplexně, napříč jednotlivými odvětvími práva (srov. např. otázku aktivní věcné legitimace k podání návrhu na neplatnost vzniku a zániku zmocnění, s. 40-41). Diplomant tak v předložené práci prokázal schopnost řešit obtížné otázky a svá řešení velmi dobře argumentovat.

Diplomant zpracovává téma systematicky, práce je přehledná. Pochválit je třeba návrh úpravy *de lege ferenda* tam, kde je podle mínění diplomanta platná úprava nedostatečná (srov. s. 30, 53). Diplomant se tak nespokojuje s prostou kritikou stávajícího stavu, ale nabízí řešení. Přehlednosti práce napomáhají dílčí shrnutí na konci obou kapitol.

Diplomant se vyjadřuje k řadě dalších otázek, které bezprostředně nesouvisí s tématem práce, vždy se však snaží svá vyjádření důsledně oddělit od vlastního tématu práce (srov. např. pozn. č. 72).

Jednou z mále výtek je skutečnost, že přestože je práce převážně srozumitelná, na některých místech je pro čtenáře obtížnější sledovat chod autorových myšlenek (např. s 36, viz otázky k obhajobě).

4. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cílem práce je odpovědět na dvě výzkumné otázky: (i) Je možné, aby zástupce právnické osoby, která je členem statutárního orgánu, vykonával svou činnost v pracovněprávním vztahu?; (ii) Jaké existují možnosti přezkumu vzniku a zániku zmocnění zástupce právnické osoby – člena statutárního orgánu při narušení zájmů zastoupené kapitálové společnosti, pokud je právnická osoba současně ovládaná většinovým společníkem této kapitálové společnosti? Diplomant v předložené práci odpověděl na obě výzkumné otázky, přičemž své odpovědi podložil dostatečnými argumenty. Cíl práce byl splněn.
Samostatnost při zpracování tématu	Není důvod pochybovat, že by diplomant práci nezpracoval samostatně.
Logická stavba práce	Struktura práce je zvolena vzhledem ke sledovaným cílům vhodně.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů, citace)	Citace jsou provedeny důsledně a způsobem, který je pro vědecké práce obvyklým. V práci nejsou využity cizojazyčné zdroje, s ohledem na zvolené téma (a jednotlivé výzkumné otázky) to nicméně není nezbytné.
Hloubka provedené analýzy	Diplomant se zvolenými otázkami zabývá velmi zevrubně. Hloubka provedené analýzy je dostatečná.
Jazyková a stylistická úroveň	Text práce je (až na výjimky) srozumitelný, diplomant své myšlenky představuje přehledně. Práci na některých místech kazí nesprávně použitá

	čísla poznámek pod čarou (před interpunkcí, např. s. 23, 25, 30 apod.). Gramatické chyby a překlepy se v práci vyskytují spíše ojediněle (např. s. 21, 22, 36, 46).
--	---

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

- Diplomant v rámci práce otevírá řadu dalších zajímavých otázek, cíleně se jimi nicméně nezabývá. Jednou z nich je, zda by zástupci – „původnímu“ zaměstnanci náležela úplata nad rámec původní pracovní smlouvy za výkon činnosti zástupce (s. 23)?
- Na s. 36 je dovozeno, že mohou nastat situace, kdy je vznik a zánik zmocnění zástupce v rozporu s vnitřním řádem kapitálové společnosti a v případech vadného vyslání to navíc odporuje zakladatelskému právnímu jednání. Prosím o vysvětlení uvedených tvrzení.
- Diplomant dovozuje, že „(j)ednání v rozporu se zakladatelským právním jednáním stejně jako smlouvou o výkonu funkce lze proto vyhodnotit jako jednání odporující zákonu.“ (s. 36). Je diplomant názoru, že jakékoliv porušení smlouvy je zároveň porušení zákona (srov. diskuzi o efektivním porušení smlouvy)?
- Diplomant upozorňuje na skutečnost, že vznik a zánik zmocnění by mohl být v rozporu se smlouvou o výkonu funkce uzavřené mezi obchodní korporací a členem statutárního orgánu-právní osobou (s. 41-42). Na s. 50 je potom uvedeno, že právě smlouva o výkonu funkce bude s největší pravděpodobností obsahovat podrobnější podmínky vzniku a zániku zmocnění zástupce. Jakou konkrétní regulaci ve smlouvě o výkonu funkce diplomant v tomto směru očekává? Existují doklady z praxe?

6. Doporučení/nedoporučení k obhajobě

Vzhledem k výše uvedenému **doporučuji** předloženou diplomovou práci k obhajobě, přičemž ji předběžně navrhuji klasifikovat stupněm **výborně**.

V Praze dne 18. 3. 2024

JUDr. Lucie Josková, Ph.D., LL.M., vedoucí diplomové práce